

**HAUSJÄRVEN KUNTA
PERUSTURVALAUTAKUNTA**

**SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT
16.8.2017 ALKAEN**

Perusturvalautakunta 15.8.2017 § 71

Liite nro 37

Sisällysluettelo

1. SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT	3
2. KOTIHOITO JA TUKIPALVELUT	3
2.1. Säännöllisen kotipalvelun maksut.....	3
2.2. Tilapäisen kotipalvelun maksut (ikäihmiset)	4
2.3. Säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun maksut	4
2.4. Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksut.....	4
2.5. Tukipalvelumaksut	4
2.6. Omaishoidon maksut	5
3. VANHUSTEN ASUMISPALVELUT	6
3.1. Tehostettu palveluasuminen	6
3.2. Laitoshoito	8
3.3. Intervalli- ja tilapäishoito sekä lyhytaikainen perhehoito.....	8
3.4. Päivähoito (max 6 h)	8
4. VAMMAISTEN JA MUIDEN ERITYISRYHMIEN ASIAKASMAKSUT	8
4.1. Kehitysvammaisten asiakasmaksut	8
4.2. Paavolantien asuinryhmä.....	9
4.3. Jelppilän hoitokoti	10
4.4. Päivätoimintakeskus Vaahtera	10
4.5. Vaikeavammaisten palveluasuminen	10
4.6. Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut	10
5. LASTENSUOJELUN MAKSUT	11
5.1. Vanhemmilta perittävät asiakasmaksut	11
5.2. Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista perittävä korvaus	13
5.3. Lapsen tulot.....	13
6. MUUT MAKSUT	14
7. MAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN SEKÄ VIIVÄSTYSKORKO...	14

1. SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT

Sosiaali- ja terveystalvelujen maksuja määrittelevät laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734) ja asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/912).

Asiakasmaksulain 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveystalveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut määrätään toistaiseksi voimassaolevaksi. Maksu on tarkistettava silloin, kun palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut, kun perheen olosuhteet ovat muuttuneet maksun määräämisen jälkeen, maksu osoittautuu virheelliseksi tai asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan (asiakasmaksuA 912/1992, 31§). Asiakasmaksu tulee tarkistaa aina, kun asiakas saa esimerkiksi hoitotuen/hoitotuen korotuksen, tai saa yllättäen esimerkiksi vuokratuloa/asumistuen. Asiakasmaksuasetuksen (912/1992) 31 §:n mukaan maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Kun kunta järjestää palvelut ostamalla ne yksityiseltä palveluntuottajalta, asiakkaalta peritään samat maksut ja korvaukset kuin kunnan itse tuottamista vastaavista palveluista. (Suomen Kuntaliiton yleiskirje 21.3.2000 nro 14/80/2000)

Kunnan sosiaalipalvelujen asiakasmaksut ovat arvonlisäverolain (1501/1993) 37 §:n mukaan verottomia.

2. KOTIHOITO JA TUKIPALVELUT

2.1. Säännöllisen kotipalvelun maksut

Kotihoitoon kuuluvan kotipalvelun järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 §:ään ja sosiaalihuoltoasetuksen (1983/607) 9 §:ään. Kotisairaanhoidon järjestäminen perustuu kansanterveyslain (1972/66) mukaisiin kunnan tehtäviin.

Kotona annettavasta palvelusta peritään käyntikertojen ja asiakkaiden maksukyvyyn mukaan kuukausimaksuna seuraavan taulukon perusteella määräytyvä prosenttiosuus tuloista. Asiakkaalta perittävä maksu ei saa ylittää tuotantokustannuksia.

Perheen- jäsenten määrä	Tulo- rajat €	1-4 h/kk %	4,1-8 h/kk %	8,1-14 h/kk %	14,1-20 h/kk %	20,1-25 h/kk %	25,1-30 h/kk %	yli 30 h/kk %
1	573	14	19	23	27	30	33	35
2	1057	12	16	17	18	19	21	22
3	1628	9	12	14	15	16	17	18
4	2050	7	10	11	12	13	14	15
5	2481	6	8	9	10	11	12	13
6	2849	5	6	7	8	9	10	11

Jos perheenjäsenten määrä on enemmän kuin kuusi, tulo rajaa korotetaan 348 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Kun asiakas on säännöllisen kotihoidon asiakas, hän saa säännöllisesti kotihoitoa enemmän kuin kolme käyntiä kuukaudessa ja käyntien kesto on kuukaudessa yhteensä yli tunnin.

Kotihoidon asiakasmaksuja määrättäessä huomioon otettavat tulot:

- Tuloina otetaan huomioon bruttotulot
- Palvelun käyttäjän sekä avio-/avopuolison veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot (asetus 27 §)
- Metsätulo (asetus 28 §)
- Tulot, joita ei oteta huomioon (asetus 29 §) ja lisäksi tarkennuksena; omaishoidon tuen palkkio, jota ei oteta huomioon

2.2. Tilapäisen kotipalvelun maksut (ikäihmiset)

Tilapäisen kotihoidon maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Tilapäinen maksu peritään, jos käyntejä on 1–3 käyntiä kuukaudessa ja niiden kesto on yhteensä enintään yhden tunnin. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määritellesään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset. Satunnaisesta kotisairaanhoidosta voidaan periä asetuksen mukainen maksu. Kotisairaanhoidon käyntimaksun vahvistaa Riihimäen seudun terveyskeskuksen ky.

Maksuperuste	Maksu €
Käynti	12,10

2.3. Säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun maksut

Mikäli kotipalvelun tarve jatkuu yli kolmen (3) kuukauden ajan ja käynnit ovat säännöllisiä (4 kertaa tai enemmän kuukaudessa), pitkäaikaisen kotipalvelun maksujen määrittämisessä käytetään asiakasmaksulain mukaista palvelun määrän ja käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvää kuukausimaksua.

Asiakasmaksua ei peritä, jos perhe on säännöllisen toimeentulotuen asiakkuudessa.

2.4. Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksut

Lapsiperheiden kotipalvelusta peritään maksua ensimmäiseltä kolmelta kuukaudelta tilapäisten maksujen mukaan ja senkin jälkeen, jos palvelu ei ole säännöllistä.

Maksuperuste	Maksu €
Käynti 1 h	7,00

Asiakasmaksua ei peritä, jos perhe on toimeentulotuen asiakkuudessa.

2.5. Tukipalvelumaksut

Tukipalvelujen järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (1301/2014) 17 §:ään ja sosiaalihuoltoasetuksen (1983/607) 9 §:ään, jonka mukaan kotipalveluina järjestetään

myös tukipalveluja, kuten ateria-, vaatehuolto-, kylvytys-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita.

Tukipalveluiden maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määritellään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset.

	€
Ateriapalvelut	
- Kotiin kuljetetut ateriat, Oitti ja Ryttylä (sis.kuljetus)	9 €/ateria
-Yli 20 %:n sotainvalidien lounassetelit	8,00 €/lounasseteli
Saunapalvelu	
- Saunapalvelu	9,70 €/kerta
- Saunakuljetus (edestakaisin)	10,00 €/kerta
Kauppa- ja asiointipalvelu	8,00 €/kerta
Pyykkipalvelu	
- Oitti	7,50 €/koneellinen
- Ryttylä	6,50 €/koneellinen + 1,00 € oma osuus
Turvapalvelut	
- Turvapuhelimen asennus	14,00 €
- Turvapuhelimen hälytyskäynti	23,50 €/käynti
- Turvapuhelin vuokra: - Stella turvapuhelin ja Hoiva Oy laskuttaa lisäksi asiakasta suoraan gms-laitteen lisämaksusta	23,00 €/kk
Päivätoiminta (Päivikki Lehtimajat, Dementiakoti)	
- Käyntipäivämaksu (sis. palvelun ja lounaan)	15,00 €/kerta
- Kuljetus edestakaisin/pv	10,00 €/kerta

2.6. Omaishoidon maksut

Omaishoidon maksut	€
- Omaishoidon lakisääteinen vapaa	11,50 €/pv

3. VANHUSTEN ASUMISPALVELUT

3.1. Tehostettu palveluasuminen

Koivumäen asumispalveluyksikkö, Helmikoti ja Dementiakoti Lasihelmi ovat tehostetun palveluasumisen yksiköitä Hausjärvellä. Tehostettu palveluasuminen on ympärivuorokautista hoivapalvelua.

Palveluasunnoissa asuvat maksavat asumisestaan vuokran, ateriamaksut, tukipalvelumaksun ja hoivapalvelumaksun.

Hoivapalvelumaksua määriteltäessä on sovellettu kotihoidon maksujen määrittelyn ohjeistusta. Sosiaali- ja terveysministeriön Ikähoivatyöryhmän suosituksen mukaisesti maksu on määritelty suuremmaksi kuin kotipalvelun enimmäismaksu, koska asukkaiden hoivan tarve on huomattavasti suurempi kuin kotiin palveluja saavan asiakkaan.

Huomioon otettavat tulot

- Asukkaan veronalaiset (brutto) ansio- ja pääomatulot, esim. työ- ja kansaneläkkeet, muut eläkkeet
- pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat jatkuvat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot
- säästö- ja eläkevakuutusten tuotto
- maatalouden ja elinkeinotoiminnan tulot, metsätulo
- syytinki
- Verosta vapaat tulot, esim. eläkettä saavan hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä

Jos molemmat puoliset ovat Sosiaalihuoltolain mukaisessa palveluasumisessa tai toinen palveluasumisessa ja toinen pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksut määräytyvät kummankin puolison omien tulojen perusteella.

Tuloissa tapahtuneista muutoksista, myös Kelan maksamissa hoito- ja asumistuissa tapahtuneista muutoksista, on välittömästi ilmoitettava perusturvan laskuttajalle.

Tulona ei huomioida:

- rintamalisä
- asumistuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettut tutkimus- ja hoitokorvaukset

Käyttövarat

Asukkaalle tulee jäädä käyttövaroja 210 €/kk, ellei asukkaalla ole säästöjä. Jos asukkaalla on säästöjä tai varallisuutta yli 3.500 €, ei voida myöntää maksunalennuksia eikä huomioida käyttövaroja. Aukkaat kustantavat itse lääkkeensä ja terveydenhuoltomenonsa. Asukkaalla on oikeus Kelan korvauksiin.

Asiakasmaksujen alentaminen

Jos asukkaan tulot, säästöt ja varallisuus eivät riitä asiakasmaksuihin, on hänen mahdollista hakea asiakasmaksujen alentamista. Asiakasmaksun alentamishakemus tulee tehdä vuosittain.

Alentamisen perusteena on toimeentulotukilaskelma, jossa otetaan huomioon asukkaan todelliset nettotulot, hyväksyttävät menot, säästöt ja varallisuus. Jos asukkaalla on varallisuutta yli 3.500 €, maksuja ei alenneta. Varallisuudeksi lasketaan asukkaan

käytettävissä olevat varat, säästöt, pitkäaikaistalletukset, arvopaperit, vapaaehtoiset eläkesäästöt ja muu helposti realisoitavissa oleva varallisuus. Asiakasmaksun alentamista voi hakea heti, kun varoja on jäljellä 3500 €. Asiakasmaksun alentaminen myönnetään hakukuukauden alusta alkaen (Hallintolaki 434/2003 § 20), ei takautuvasti.

Mikäli asukkaan tilanne vaatii omaisuuden realisoimista, siihen varataan aikaa pääsääntöisesti enintään 3 kuukautta. Tälle ajalle myönnetään alennusta asiakasmaksuista.

Ennen hoivapalvelumaksun alentamista edellytetään, että Kelalta on anottu ne etuudet, joihin asukas on oikeutettu (hoitotuki ja asumistuki).

Ensisijaisesti alennetaan hoivapalvelumaksua, tukipalvelumaksua ja vuokraa siten, että käyttövaraa jää 210 euroa kuukaudessa.

Maksun periminen poissaolon ajalta

Sairaalahoitojen ajalta peritään vain vuokra. Muiden poissaolojen ajalta maksuja (vuokraa lukuun ottamatta) ei peritä viisi päivää ylittävältä ajalta keskeytyksen alkamista seuraavasta päivästä laskettuna. Paluupäivältä peritään maksut normaalisti.

Poissaolon jatkuessa koko kuukauden, peritään vain vuokra.

Vuokra	€
- Koivumäen asumispalveluyksikkö	429,00 €/kk
- Dementiakoti Lasihelmi	406,25 €/kk
- Helmikoti	609,42 – 684,24 €/kk
- Vuokra sisältää sähkön ja lämmityksen	huonekoosta riippuen
Ateriat	
- Lehtimajojen asumispalveluyksiköt (ateriapäivä)	13,70 €/pv
- Dementiakoti Lasihelmi (ateriapäivä)	15,00 €/pv
- Ateriapäivämaksu (sis. aamupalan, lounaan, päiväkahvin, päivällisen ja iltapalan).	
Hoivapalvelumaksu	
- peritään 563 € ylittävistä bruttotuloista	- 55 % asukkaan tuloista (yksinäinen)
	- 42 % (puoliso kotona)
Tukipalvelumaksu	
- Sisältää: siivous, pyykkihuolto, peruskalusto, yhteiset välineet, lehdet, hygienia-tuotteet ja tarvikkeet sekä paperit, käsineet, tyyny ja peitto, liina- ja hoitovaatteet, virkistystoiminta ja asiointiapu	128,00 €/kk

3.2. Laitoshoito

Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut koostuvat hoidosta ja ylläpidosta hoitopäivältä. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksu on 49,50 €

Laitoshoidon maksut ovat asiakasmaksulain maksukaton piirissä. Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään enintään 22,80 euroa hoitopäivältä.

3.3. Lyhytaikainen asumispalvelu ja intervallihoito sekä lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikaista asumispalvelua annetaan tehostetun palveluasumisen yksiköissä tai perhehoitona. Lyhytaikainen asumispalvelu sisältää intervallihoidon, tilapäishoidon ja lyhytaikaisen perhehoidon. Asiakas tuo mukanaan omat lääkkeensä ja hoitotarvikkeensa. Lyhytaikaishoidon maksu on 27 €/vrk.

3.4. Päivähoito (max 6 h)

Maksu on 16,80 €/päivä.

4. VAMMAISTEN JA MUIDEN ERITYISRYHMIEN ASIAKASMAKSUT

4.1. Kehitysvammaisten asiakasmaksut

Kehitysvammaisten erityishuollon palvelut ja kuljetus erityishuollon palveluihin on maksutonta ylläpitoa lukuun ottamatta (vuokra, ruoka, lääkkeet, pesuaineet). Pääperiaatteena on, että henkilö maksaa itse kaikki asumiseensa liittyvät normaalit menot. Poikkeuksena on alle 16-vuotiaalle annettava osittainen ylläpito, josta ei peritä korvauksia. AsiakasmaksuL (734/1992) 4 §

Erytishuoltoon kuuluvia palveluja ovat mm. tutkimukset, terveydenhuolto, tarpeellinen ohjaus, kuntoutus, toiminnallinen valmennus, työtoiminta, apuvälineiden järjestäminen, yksilöllinen hoito, huolenpito, huoltajien- ja perheenjäsenten ohjaus ja neuvonta, tiedotustoiminnan harjoittaminen, kehityshäiriöiden ehkäisy ja muu vastaava erityishuollon toteuttamiseksi tarpeellinen toiminta.

Asumispalvelun maksut

Sekä kehitysvammaisten erityishuoltona annettavassa asumispalvelussa että vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa asiakkaan maksettavaksi jäävät tavanomaiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut. Nämä kulut ovat katsottavissa ylläpidoksi ja ovat sellaisia kustannuksia, jotka syntyvät vammasta riippumatta ja joilla ei ole yhteyttä henkilön avun ja palvelujen tarpeeseen.

Vuokran ja ruoan lisäksi näitä kustannuksia ovat sähkö ja vesi (elleivät sisälly vuokraan) sekä tavallisesti yhteishankintana tehtävät siivoustarvikkeet ja -materiaalit, pesu- ja puhdistusaineet, vaatehuoltoon liittyvät tarvikkeet sekä virike- ja askartelutarvikkeet.

Ylläpidosta perittävät kulut

Ylläpidon käsitettä ei ole määritelty asiakasmaksusäädöksissä. Kehitysvammaisen ylläpidon käsitettä ei ole myöskään määritelty erityishuoltolaissa, minkä vuoksi käytännöt ovat kunnissa erilaisia.

Vakiintuneen käsityksen ja hallinto-oikeuksien ratkaisujen perusteella täyteen ylläpitoon on katsottu kuuluvan kaikki tavanomaiset henkilölle vammaisuudesta riippumatta

aiheutuvat asumis- ja ruokakulut sekä muut vastaavat menot. Ylläpitomaksu voi olla enintään kunnalle aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Ylläpitokorvaus

Pääperiaate: ylläpitoa ovat sellaiset tarvikkeet ja kustannukset, jotka syntyvät vammasta riippumatta ja joilla ei ole yhteyttä henkilön avun ja palvelujen tarpeeseen.

Jos asukkaalla on säästöjä tai muuta varallisuutta yli 3.500 €, ei hänelle huomioida käyttövaraa tai maksunalennusta ylläpitomaksuista.

Ostopalvelujen osalta asiakkaalta peritään vuokran ja aterioiden osuus Asumisen ostopalveluissa käyttövaroja tulee jäädä 210 €/kk.

Ympäri vuorokautisen **tilapäisen perhehoidon ja asumispalvelun** (alle 3 kk) ylläpitomaksu on 27,70 €/vrk ja alle 16-vuotiailta 16,70 €/vrk (sis. asumisen, ateriat, liinavaatteet yms.). Maksu peritään toteutuneiden päivien mukaan.

Jos kunnallinen kehitysvammaisen **lapsen päivähoito** on kokonaan kuntoutusta eikä perhe muutoin käyttäisi oikeuttaan päivähoitoon, ei asiakasmaksuja peritä, koska alle 16-vuotiaan osittainen ylläpito on erityishuollossa maksutonta. Samalla perusteella maksuton on kehitysvammaisen koululaisen **iltapäivähoito tai -kerho**.

4.2. Paavolantien asuinryhmä

Paavolantien asuinryhmän maksut:

Palveluasuminen	€
<u>Vuokra</u> vuokrasopimuksen mukaan	Vaihtelee asunnon koon mukaan/kk
<u>Ateriat/päivä</u> (sis. aamupala, lounas, päivällinen, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala)	12,70 €/pv
<u>Ateriat/osapäivä</u> (sis. aamupala, päivällinen, iltapala); työtoimintapäivinä	8,30 €/pv
<u>Lounas tai päivällinen</u>	4,15 €
<u>Aamupala tai iltapala</u>	2,20 €/aamupala tai iltapala
<u>Ylläpitomaksu</u> (sähkö, vesi, sauna, muut kulut)	41 €
<u>Säännöllisen kotipalvelun maksu yli 30 h/kk</u>	
- koskee SHL:n mukaisia asumispalveluja, pl. kehitysvammaiset	
- maksu määräytyy tulojen perusteella	

4.3. Jelppilän hoitokoti I ja II

Palveluasuminen	€
Vuokra vuokrasopimuksen mukaan	Vaihtelee asunnon koon mukaan/kk (514,57 €/kk ja 564,57 €/kk)
Lämpö, sähkö, sauna	60,00 €/kk, 20 €/kk ja 10 €/kk
Ylläpitomaksu Jelppilä (muut kulut sis. muut tarvikkeet, aineet, välineet, lehdet, puhelin ja atk-kulut)	30 €/kk
Ylläpitomaksu tukiasunnot (lehdet, puhelin atk-kulut)	10 €/kk
Ateriat/päivä (sis. aamupala, lounas, päivällinen, päiväkahvi, päivällinen ja iltapala)	11,40 €/pv
Ateriat/osapäivä	
-lounas	3,40 €/pv
-päivällinen	4,00 €/pv
Aamupala tai iltapala	2,00 €/aamupala tai iltapala

4.4. Päivätoimintakeskus Vaahtera

Varsinainen päivätoiminta on siellä käyville asiakkaille ilmaista. Päivätoimintaan sisältyy lounas ja iltapäiväkahvi/välipala, jonka kokonaishinta on 3,40 €/pv.

4.5. Vaikeavammaisten palveluasuminen

Vaikeavammaisena henkilönä pidetään vammaispalveluasetuksen 11 §:n mukaan henkilöä, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee toisen henkilön apua päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa jatkuvaluontoisesti, vuorokauden eri aikoina, tai muutoin erityisen runsaasti.

Palveluasuminen on tarkoitettu henkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa jatkuvasti, vuorokauden eri aikoina tai muutoin erityisen runsaasti, mutta ei ole jatkuvan laitoshuollon tarpeessa.

Asukkaan vammaisuudesta johtuvista hoiva- ja erityispalveluista ei peritä asiakasmaksua. Asukas maksaa vuokran, ateriansa ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset. Palveluasumisen kustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun vammaisen henkilö saa korvausta kustannuksiin muun lain nojalla, esimerkiksi tapaturma- tai liikennevakuutuslain taikka sotilasvammalain mukaan.

4.6. Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut

Sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asunnon tai asumisensa järjestämisessä. Asumispalveluja järjestetään vanhuksille, vammaisille sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaisissa tai -asetuksessa, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun.

Tukiasunnossa asuvalle henkilölle hoivamaksun osuus määritellään säännöllisen kotipalvelun maksun yli 30 h/kk mukaan. Maksu määräytyy tulojen perusteella.

Asumispalveluissa asiakas maksaa nettotulojen ja hyväksyttävien menojen erotuksen siten, että käyttövaroja jää vähintään 210 €/kk. Käyttövara sisältää mm. puhelinkulut, harrastemenot, vaatemenot, terveydenhoitokulut, silmälasit ym. henkilökohtaiset lyhytaikaiset tai muuttuvat menot.

Jos asukkaalla on säästöjä tai muuta varallisuutta yli 3.500 €, ei hänelle huomioida käyttövaraa.

Tuloina huomioidaan

- eläkkeet
- hoitotuki, asumistuki
- vakuutuskorvaukset
- vuokratulot, nettokorkotulot
- maa-tilatalouden tulot sekä
- muut henkilökohtaiset tulot

Menoina huomioidaan

- käyttövara 210 €/kk
- vuokra, lämmitys ja sähkö
- kohtuulliset vesi- ja saunamaksut
- asiakkaan asumisyksikölle maksamat ateriamaksut
- elatusmaksut ja
- edunvalvojan maksut.

Puolison tulojen huomioiminen

Jos asumispalvelussa olevan henkilön kuukausitulot ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Perittävä maksu voi olla enintään 40 % yhteenlasketuista kuukausituloista. Henkilökohtaiseen käyttöön tulee kuitenkin jäädä vähintään 210 €/kk. Jos asiakkaan tulot ovat kotiin jäävän puolison tuloja pienemmät tai molemmat puoliset ovat palveluasumisessa tai laitoshoidossa, maksu määräytyy pelkästään asumispalvelussa olevan puolison omien tulojen mukaan.

5. LASTENSUOJELUN MAKSUT

5.1. Vanhemmilta perittävät asiakasmaksut

Asiakasmaksulain 7 §:n 1 momentin mukaan lapsen vanhemmilta voidaan periä lastensuojelun asiakasmaksu, jos lapsi on sijoitettuna avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona perhehoitoon, laitoshuoltoon tai asumispalveluihin. Maksu peritään vanhempien maksukyvyyn mukaan ja se saa olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3§:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen.

Vanhemmilta perittävässä maksussa otetaan huomioon huollettavien määrä ja käytettävissä olevat nettotulot elatusvelvollisuuden mukaan. Yhdessä asuville vanhemmille määritellään asiakasmaksu ja tehdään päätös yhteen laskettujen nettotulojen perusteella. Yhdessä asuville vanhemmille voidaan määrittellä asiakasmaksu myös erikseen.

Asiakasmaksua määriteltäessä tulee huomioida asianomaisen toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat. Jos henkilö tai perhe on varaton tai vähävarainen, maksua ei peritä. Vaikka vanhemmalle ei määrättäisi maksua, tulee se todeta ja tehdä kirjallinen asiakasmaksupäätös.

Mikäli vanhemmalle määrättävä asiakasmaksu jää alle elatustuen määrän, vanhempi ohjataan tekemään elatussopimus lastenvalvojan tai käräjäoikeuden tuomioistuinratkaisuna.

Asiakasmaksulain 7 §:n 2 mom mukaisesti kunta voi periä ja nostaa lapselle tulevat lapsilisät ja elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa em. perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Tästä ei tarvitse tehdä erillistä maksupäätöstä, mutta perinnästä tehdään maininta lastensuojelu-päätökseen.

Jos toimielin perii vahvistetut elatusavut asiakasmaksulain 7 §:n 2 mom mukaisesti maksua vahvistamatta, tulee perityistä elatusavuuista varata lapsen itsenäistymisvaroiksi 40 %:ia. (LSL 77§).

Toimielimellä ei ole oikeutta lähtökohtaisesti periä elatusmaksukyvyyn määrittämää suurempaa maksua vanhemmalta, jonka elatusvelvollisuus on vahvistettu sopimuksella tai tuomioistuimen päätöksellä.

Lastensuojelun asiakasmaksuista päättää johtava sosiaalityöntekijä.

Huomioon otettavat tulot

Ansiotulojen lisäksi tuloina otetaan huomioon eläkkeet, elinkorot, rahana maksettavaksi määrätty syytinki, pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat korko-, osinko- ja vuokratulot sekä itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot. Lapsilisä, elatusapu ja elatustuki peritään suoraan hoidon korvaukseksi, jolloin niitä ei pidetä vanhempien tulona.

Asiakasmaksusta päätettäessä käytetään apuna ohjeellisia taulukkoja.

Tulot/kk jälkeen	vähennysten	Perintä/kk
0 – 600 €		Maksua ei peritä
601 – 800 €		10 %
801 - 1.000 €		12 %
1.001 - 1.200 €		14 %
1.201 -		16 %

Huomioon otettavat menot

Asiakasmaksu määritellään vanhemman elatuskyvyn kokonaisarviointina.

Asiakasmaksua määriteltäessä nettotuloista vähennetään todellisten asumismenojen omavastuu (vuokra/yhtiövastike, josta vähennetään mahdollinen asumistuki, asuntolainan lainan-hoitokulut/kk) ja maksetut elatusavut. Vanhemman nettotuloista tehdään nk.

lapsivähennys. Yhdessä asuvalta vanhemmilta vähennetään 75 €/huollettava kotona asuva lapsi/vanhempi. Yksin asuvalta vanhemmalta vähennetään 150 €/huollettava kotona asuva lapsi. Lapsivähennystä ei tehdä sijoitettujen lasten osalta.

Maksua määriteltäessä huomioidaan myös lapsen ja vanhemman välisen tapaamisoikeuden laajuus sijoituksen aikana.

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia, lkm	Korotus, %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

Vanhempien maksukykyä arvioitaessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon myös perheen kokonaistilanne. Lastensuojelun asiakasmaksu ei saa missään tilanteessa vaarantaa perheen toimeentuloa ja pyrkimyksiä selviytyä omatoimisesti ongelmistaan. Maksun alentamista tai siitä luopumista voidaan hakea erityisestä syystä. Lastensuojelun maksut tarkistetaan kerran vuodessa. Vapautuksen myöntää perusturvajohtaja.

5.2. Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista perittävä korvaus

Asiakasmaksulain 7 §:n 3 momentin mukaan lastensuojelulaissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottava maksu myös lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Näitä tuloja ovat mm. eläke, elinkorko, avustukset tai muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset, jotka maksetaan siltä ajalta, jonka laitohoito tai perhehoito kestää. Lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista perittävä korvaus saa olla enintään 1.432,40 €/kk (2014), eikä se saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia. Mikäli kunta on päättänyt periä lapselta asiakasmaksua ja se on käyttänyt asiakasmaksulain 14 §:n mukaista perintä- ja nosto-oikeuttaan lapsen tuloista, korvauksista tai saamisista, on varoista varattava 40 %:ia itsenäistymisvaroina (LSL 77§).

Lisäksi lastensuojelulain 77 §:n mukaan lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista on varattava aina vähintään 40 % hänen itsenäistymis-varoihinsa – 60 % voidaan käyttää hoidon korvauksena.

5.3 Lapsen tulot

Mikäli vanhemmalle määrättävä asiakasmaksu jää alle elatustuen määrän, vanhempi ohjataan tekemään elatussopimus lastenvalvojan tai käräjäoikeuden vahvistamaksi.

6. MUUT MAKSUT

6.1. Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuus

Linja-autotaksan mukainen.

7. MAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN SEKÄ VIIVÄSTYSKORKO

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. (AsiakasmaksuL 11 §).

Maksun alentamista haetaan kirjallisesti perusturvajohtajalta ja hakemukseen on liitettävä selvitys perheen kuukausittaisista nettotuloista ja nettomenoista kuitteineen. Asiasta tehdään erillinen päätös.

Jos palvelusta määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään vuotuista viivästyskorkoa eräpäivästä lukien korkolaissa mainitun korkokannan mukaan. Viivästyskoron maksamisen perusteena oleva eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.